

Vivir como yo quiero

Todos los lugares tienen ventajas e inconvenientes. No existe un lugar perfecto donde vivir y no siempre el que nos lo pudiera parecer lo es indefinidamente. Cambiamos con el tiempo y nuestro espacio vital con nosotros, o así debiera ser. La búsqueda será exploración y experiencia. «La vida es lo que hacemos de ella», reza un aforismo hindú.

Y un proverbio zen sentencia: «Todo lo que vivimos es digno de ser vivido». Así piensan los protagonistas de *Per què vivim als afores de la ciutat*, un libro que, aparentemente, es infantil. Editado ba-

jo el formato de álbum ilustrado, Tàndem nos regala un pequeño muestrario de espacios vitales recorridos por una familia constituida por seis miembros de tres generaciones.



PER QUÈ VIVIM ALS AFORES
DE LA CIUTAT

PETER STAMM

IL·LUSTRACIONS DE JUTTA BAUER

41 PÀGINES / 978-84-8131-780-0 / 15,50 EUROS

TÀNDEM EDICIONS, VALÈNCIA, 2008

A través de dieciocho situaciones, que son pequeños cuadros dramáticos que, enlazados bajo una pequeña cuenta atrás en cada último párrafo, conforman una narración, una familia (de la que no sabemos sus nombres y que por ello se elevan en representantes de cualquiera de nosotros, en prototipos) indaga en la búsqueda del hábitat ideal, el que satisfaga a todos. El recorrido supone la exploración de espacios convencionales: una casa con tres teléfonos, un hotel; no convencionales: un autobús, la torre de una iglesia (donde había que esperar a que dieran las doce para irse a dormir), bajo un puente, en un cine, en la luna; pero, también, de espacios insólitos que suponen la ruptura de la lógica racional (que no es la que rige, necesariamente, cuando nos atrevemos a abrir un libro): vivir en un violín, en el ala de un sombrero, en la lluvia donde «*la roba se'ns pegaba al cos, i no podíem eixir, perquè fora era dins*» hasta llegar a estados puros de abstracción para comprender cómo se puede vivir en los sueños donde no se puede oler, pero se pueden ver los olores o para comprender cómo se puede vivir «*enlloc*», en ninguna parte.

«Los lugares dan un punto de partida a mis historias, estableciéndose en su centro. Los lugares en el corazón de mi escritura representan momentos de percepción intensa», afirma Peter Stamm (Wintherthur, Suiza, 1963) quien se incursiona con *Per què vivim als afores*

de la ciutat en la literatura para niños en un momento en que es reconocido como una de las voces más importantes de la nueva narrati-

va alemana. Su obra, que se inició con dos novelas, *Agnes* (1998) y *Lluvia de hielo* (1999), comprende también relatos breves y ha sido traducida a más de veinte lenguas. La crítica ensalza su lenguaje poético tanto en situaciones como en sentimientos, manifiesto claramente desde la primera historia: «*Quan vivíem en la casa del llum blau*».

Jutta Bauer (Hamburgo, 1955) es la encargada de ilustrar una historia tan singular. No fue tarea fácil, según confiesa en una entrevista (BLOC n.0) pero el resultado está a la altura de su reputación, lograda gracias a su trabajo continuo ilustrando tanto obras de grandes autores de la LIJ alemana como propia: *La reina de los colores*, *Madrechillona*, *El ángel del abuelo* o la deliciosa *Selma*.

Frente a una estética generalmente minimalista en sus obras, Bauer nos ofrece en *Per què vivim als afores de la ciutat* ilustraciones de trazo sencillo pero de gran expresividad y riqueza de detalles, provocando empatía, («políticamente incorrectas» desde miradas conservadoras; frescas y naturales, desde miradas inquietas y transgresoras), salpicadas de autorreferentes biográficos y literarios (¿a quiénes nos recuerdan las estatuas del puente?) y con elementos comunes en todas ellas, para los buenos observadores.

□ Ana Isabel Caro
Letres Valencianes, n.º 26

Tinc una cosa «quiquiricosa»

Diálogo Infantil presenta nou llibre, un conjunt de poemes de Juan Clemente Gómez il·lustrats per Emilio Urberuaga. L'editorial, amb un catàleg modest però de gran qualitat, edita àlbums il·lustrats, alguns dels quals han estat guardonats amb prestigiosos premis. *Quiquiricosas* és un excel·lent llibre per treballar amb els infants: la cadència de les enginyoses poesies i les divertides –fins i tot surrealistes– imatges, són la millor eina per trobar el gust a la lectura del gènere poètic.



QUIQUIRICOSAS

JUAN CLEMENTE GÓMEZ

IL·LUSTRACIONS D'EMILIO URBERUAGA

COL·LECCIÓ «LIBROS MUY ILUSTRADOS», 13

32 PÀGINES / 978-84-96976-08-5 / 13 EUROS

DIALOGO INFANTIL, VALÈNCIA, 2008





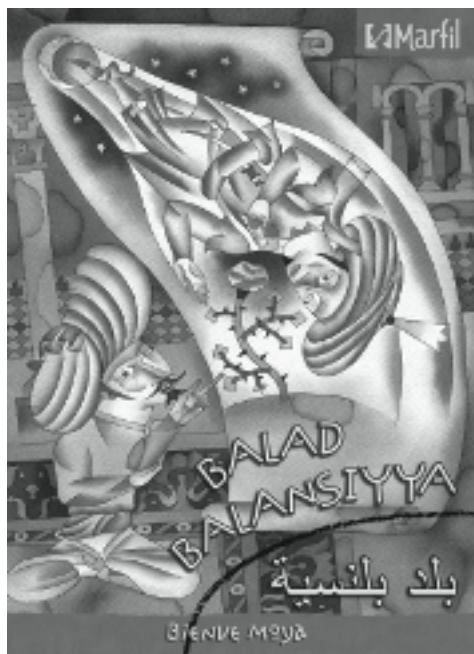
La poesia, amb la seua sonoritat i el joc amb les paraules, és un gènere literari molt adient a l'hora de treballar amb els infants. Les composicions de Juan Clemente Gómez en són una bona prova. Les seues «quiquiricosas» són un conjunt de poesies que, gràcies a les divertides rimes i a la proximitat al gènere de la cançó –que tant agrada als xiquets i xiquetes– capten la nostra atenció de seguida. La poesia és joc i divertiment, i la proposta lúdica que tant l'escriptor com l'il·lustrador ens proposen a aquest volum, ens acosta a la tradició oral d'endevinalles, rimes i embarbussaments que tots guardem en la nostra memòria. Juan Ropavieja, Ana Manzana o Don Guirigay de la Guilandera són alguns dels personatges que omplen les pàgines d'aquest àlbum il·lustrat –del qual també podem trobar una versió en valencià, *Quiquiricosas*– format per un total de nou poemes, número tretze d'una col·lecció que ja ha donat a l'editorial alguns dels més prestigiosos premis als llibres il·lustrats del panorama editorial, com ara el Premi al Llibre Millor Il·lustrat de la Generalitat valenciana o el Premi Llibreter a l'Àlbum Il·lustrat del Gremi de Llibreters de Barcelona i Catalunya. Les il·lustracions de *Quiquiricosas* són el complement perfecte a l'humor i la

sensibilitat que destil·len els poemes de Juan Clemente. Emilio Urberuaga –creador de personatges gràfics memorables com ara Manolito Gafotas, Olivia o Hilda la oveja gigante– ens delecta amb unes imatges en algunes ocasions gairebé oníriques, que encisen menuts i grans i posen de manifest l'especial relació entre lletra i dibuix, especialment entre poesia, joc, rima, cadència i imatge. Una col·lecció com la de Diálogo Infantil seria de fet impensable sense imatge. Les il·lustracions ens permeten fins i tot fer una nova lectura del poema, ja que arriben a ser, no tan sols una simple recreació, sinó una nova lectura, un nou text gràfic que podem «llegir» amb els nostres xicotets lectors, per tal d'apropar-nos al llibre que ens ocupa d'una manera creativa i intel·ligent. Recomanem la lectura de les *Quiquiricosas* tant a menuts com a grans, un llibre que treballa amb l'humor, amb la idea del «món a l'inrevés» que tant agrada els infants (meravellós el darrer poema «Nana para el abuelo»), amb la subversió de les regles del món dels adults i que, amb les seues treballades rimes i cadències és especialment adequat per tal de treballar l'interés per la poesia, la memorització de petits poemes i la lectura en veu alta.

□ Sònia Martínez Icardo
Letres Valencianes, n° 26

Els contes de la Xarqiyya

Les històries contades pels viatgers andalusins aplegats a la València àrab del segle XII són el fil argumental d'este llibre. Un tràfec de narracions orals (llegendes, contes i faules) que posa de manifest la proximitat cultural de tota la Xarqiyya.



BALAD BALANSIYYA

BIENVE MOYA

COL·LECCIÓ «AUTORS D'ARA», 25

128 PÀGINES / 978-84-268-1358-9 / 11 EUROS

EDITORIAL MARFIL, ALCOI, 2008

En eixe espai interactuen homes i dones de totes les condicions, que comparteixen les històries del seu temps, apreses pels camins i en les ciutats. L'obra discorre a la ciutat de València, Balansiyya. Més concretament al barri de la Boatella, a extramurs de la ciutat en esta època.

L'autor ens situa cap a l'any 1170 de la nostra era, on a l'alfóndec (el lloc per als mercaders que els servia de posada, punt de venda i també per a emmagatzemar els seus productes) hi ha reunides cinc persones. Es tracta de dos comerciants mossàrabs d'Oriola, un estudiant d'àrab clàssic originari de la vila d'Ifraga i dos persones que diuen ser de Turtusa, l'actual Tortosa.

El llibre *Balad Balansiyya* ens situa en el moment que estes cinc persones esperen per a l'oració i per a l'últim menjar del dia, quan comencen a contar històries que ens situen en l'Andalus, i més concretament a la part oriental,



anomenada Xarqiyya, i que s'estén, aproximadament, entre les actuals Almeria i Tortosa, amb la ciutat de València al bell mig.

A l'obra es reproduïxen les històries «El bandit Asan», «Albagrís», «El jugador», «La Taula de Salomó», «Les cavernes de Tarrakuna», «El llegendari origen de Madinat al-Zahrà» o «La casa prohibida de Toledo», fins a un total de 21 narracions, distribuïdes en dos llibres que corresponen a dos trobades. L'obra és una menuda obra històrica, amb la reproducció de contes, faules i narracions fantàstiques, però que també recorden fets històrics. A més, a través d'estes històries es pot fer un recull de la geografia i la toponímia del moment o dels anys immediatament anteriors: Toledo, Morvedre, Dénia, Llorca, Còrdova, Russafa...

Pel que fa al llenguatge de l'obra, Bienve Moya utilitza un lèxic acurat, complex, on els alumnes d'ESO hauran de fer un important esforç de diccionari, sense que això comporte que les històries són incomprensibles. Ans al contrari, després de la lectura queda el ressò d'històries humanes, altres fabulades, totes profundament arrelades en la cultura.

Al llibre, editat per Marfil dins la seua col·lecció «Autors d'Ara», potser li manca alguna il·lustració. Únicament po-

dem veure il·lustrades la portada i la contraportada, a més d'un mapa de la València àrab del segle XI, amb les parts de la ciutat, i d'altres posteriors que ens serveixen de referència per a conèixer els límits de Balansiyya.

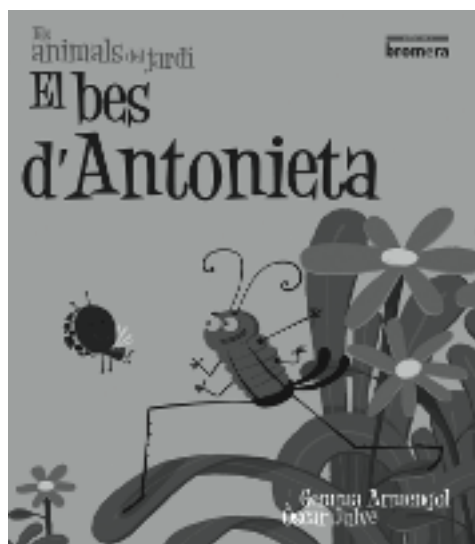
Al capdavant, la intenció del llibre, com es reconeix a la contraportada, és fer una obra de pau i amistat, per provar de reconèixer-nos en el nostre passat andalusí. Els homes que es troben a estos hostals són traguiners mossàrabs, viatgers musulmans i comerciants jueus, persones que vivien i compartien terra i cultura.

Bienve Moya (Vilanova i la Geltrú, 1944) ha escrit assajos sobre la festa, conte infantil, col·labora en distints mitjans de comunicació com ara *El País*, *Avui*, *El Periódico de Catalunya*, i ha escrit guions radiofònics, a més de treballar com a actor en Els Joglars i en altres companyies en les dècades dels setanta i vuitanta.

□ Agustí Hernández Dolz
Lletres Valencianes, nº 26

Animalets de casa nostra

El bes d'Antonieta i *L'aranya llanternera*, número 1 i 2 respectivament de la col·lecció «Els Animals del Jardí» d'Edicions Bromera, són els dos primers capítols d'una sèrie en la qual els animals que viuen a prop nostre –ben familiars per als més menuts– són els protagonistes.



EL BES D'ANTONIETA

GEMMA ARMENGOL

IL·LUSTRACIONS D'ÒSCAR JULVE

COL·LECCIÓ «ELS ANIMALS DEL JARDÍ», 1

23 PÀGINES / 978-84-9824-459-5 / 5,50 EUROS

EDICIONS BROMERA, VALÈNCIA, 2009



L'ARANYA LLANTERNERA

GEMMA ARMENGOL

IL·LUSTRACIONS D'ÒSCAR JULVE

COL·LECCIÓ «ELS ANIMALS DEL JARDÍ», 2

23 PÀGINES / 978-84-9824-460-1 / 5,50 EUROS

EDICIONS BROMERA, VALÈNCIA, 2009



Antonieta, una marieta de color groc, se sent diferent. Totes les seues companyes, de color roig amb els seus punxets negres, li recorden dia rere dia la seua singularitat. Així, i com que no li agrada ser diferent, la marieta tractarà, per tots els mitjans possibles, de canviar el seu color fins que finalment s'adonarà de la seua originalitat gràcies a un bon amic. L'aranya Pilar, protagonista del nostre següent conte, coincideix amb la marieta Antonieta en una situació una mica complicada. Atrapada a la teranyina de Pilar, Antonieta li prega que no se la menge i que siguen amigues, però només gràcies a la providencial pluja que cau amb força podrà arribar a un enginyós acord amb l'aranya.

Tant *El bes d'Antonieta* com *L'aranya llanternera* ens conten històries que de seguida ens fan reflexionar sobre algunes qüestions sempre presents en el món dels infants. Afrontar i entendre el fet de ser diferent, reconèixer la importància de sentir-se estimat per tal d'acceptar-se a un mateix –en el cas del conte de la marieta de color groc– o la necessitat de tindre amics, negociar i treballar de manera conjunta per tal d'arribar a bon port –*L'aranya llanternera*–, són alguns dels aspectes que es desprenen de la lectura dels contes que ens ocupen i que els fan especialment

adients per a treballar amb infants. El fet que els autors –Gemma Armengol i Òscar Julve– ho siguen de tots els llibres de la col·lecció i que molts dels personatges protagonistes de cadascuna de les històries siguen personatges secundaris a la resta, dóna una unitat a tota la sèrie que actua com a fil de lectura: es tracta d'una mena de família animal sobre la qual volem saber-ho tot.

La col·lecció que amb aquests dos contes enceta Edicions Bromera i que ens ofereix quatre títols més (amb títols com ara *La família pilotera*, *El gos Bernat*, *La ploma* i *La formiga valenta*), ens aproparà també a les formigues o els gossos, alguns dels protagonistes que junt a l'aranya Pilar i la marieta Antonieta –protagonista i fil conductor de la sèrie– viuen al jardí que dóna nom al conjunt de relats. Els llibres estan dirigits a petits lectors de sis anys i tant les il·lustracions com la lletra escollida (manuscrita), així com la senzilla temàtica que tracten, en fan molt accessible la lectura.



□ Sònia Martínez Icardo
Lletres Valencianes, n° 26

Una estampa familiar

Últimamente venimos observando que la literatura infantil y juvenil goza de una excelente salud. Cada vez hay más autores que escriben para niños y al mismo tiempo hay más editoriales que resuelven dedicar sus esfuerzos a la publicación de cuentos ilustrados que ayuden a la formación y complacencia de los más pequeños.



SOM PAU I LAIA

ADELINA PALACÍN I ASSUMPTA VERDAGUER

IL·LUSTRACIONS DE PILARÍN BAYÉS

COL·LECCIÓ «PAU I LAIA», 1

32 PÀGINES / 978-84-9904-001-1 / 4 EUROS

EDICIONS DEL BULLENT, VALÈNCIA, 2009



LA NOSTRA FAMÍLIA

ADELINA PALACÍN I ASSUMPTA VERDAGUER

IL·LUSTRACIONS DE PILARÍN BAYÉS

COL·LECCIÓ «PAU I LAIA», 2

32 PÀGINES / 978-84-9904-002-8 / 4 EUROS

EDICIONS DEL BULLENT, VALÈNCIA, 2009



Con más de veinte colecciones dedicadas a la literatura infantil, Edicions del Bullent es una editorial cuyo largo recorrido, en cuanto a publicaciones especializadas se refiere, más le acerca al mundo de los niños. En esta ocasión nos dan a conocer los dos primeros números de una nueva colección destinada a hacer las delicias de los más pequeños, que lleva por título: «Pau i Laia». El cuento número uno de la serie está reservado por sus autoras, Adelina Palacín y Assumpta Verdaguer, a una misión tan importante como es la de presentar a los protagonistas: dos hermanitos simpáticos y divertidos (Pau y Laia) que, utilizando el recurso literario de narrar en primera persona, acompañarán al pequeño lector a lo largo de las 32 páginas de que se compone el libro. Son por lo tanto, los mismos hermanos, quienes se dirigen al pequeño lector como si de un querido amigo de juegos se tratara.

En *Som Pau i Laia*, el primero en presentarse es el hermano mayor, un chico vergonzoso que cuenta con sencillez el motivo de llamarse Pau. En segundo lugar se presenta la pequeña Laia, de carácter totalmente opuesto a su hermano, ella es revoltosa, dicharachera y nada vergonzosa.

Después de hablarnos de sus padres y del medio en que se desenvuelven, Pau y Laia nos muestran su mundo infantil en relación con sus abuelos, los amigos, la escuela, su perro, ... personajes que serán

posiblemente quienes les acompañen a lo largo de todas sus aventuras.

El número dos de «Pau i Laia» lleva por título *La nostra família*. En esta historia los dos hermanos se adentran un poco más en el conocimiento del ambiente donde habitualmente residen. Los protagonistas nos explican cómo se conocieron sus padres así como el lugar donde viven y trabajan.

Como ya hemos dicho, las autoras tienen especial interés en involucrar a los lectores en el mundo de los protagonistas. Maestras de profesión, han tenido el acierto de investigar el mundo de los niños en relación con el mundo de los adultos, intentando hacer comprensibles las decisiones, a veces misteriosas de los adultos, a los más pequeños.

«Pau i Laia» son libros recomendados a partir de 6 años, esa edad en que los niños y las niñas ya han aprendido a leer pero necesitan una lectura apropiada para sus pocos años, razón por la cual son precisos unos cuentos como los que hoy comentamos, que sepan además encarnar un mundo tierno y alegre narrado en un lenguaje accesible al público infantil a quien va dirigido.

En cuanto a las dibujos de Pilarín Bayés, son sin duda el resultado de los años de experiencia de la ilustradora. Dibujos llenos de colorido e imaginación pueblan el mundo de las palabras a la vez que llevan su mismo recorrido.

□ M^o Teresa Espasa
Lletres Valencianes, n^o 26

L'amistat i el plaer de la conversa

Fruit d'una casualitat, la Clàudia acaba acudint cada dimarts al vespre a casa del senyor F. a berenar i a raonar. Ell té una llarga història per contar; ella té molta curiositat i interès per aprendre, i ambdós valoren i cultiven les bondats de l'amistat i el plaer de passar una llarga estona raonant acompanyats de bones galetes o d'un exquisit pastís de cireres.



ELS DIMARTS DEL SENYOR F.

MERCÈ CANELA

IL·LUSTRACIONS DE MAX

COL·LECCIÓ «L'ELEFANT», 15

170 PÀGINES / 978-84-9824-346-8 / 8 EUROS

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2009

Mercè Canela lliga encertadament, amb esta novel·la curta, una història de complicitat intergeneracional, en la qual una jove preadolescent de Barcelona escolta amb interès les històries d'un avi amb una experiència vital plena d'aventures i desventures que es remunten a la seua infantesa a Catalunya dels anys 30 i les dificultats que patirà després de l'exili.

En la narració, el lector troba que s'assenyala especialment el valor de l'amistat per a superar dificultats, la comunicació entre generacions, el respecte als pares i les seues normes de convivència, així com l'absurditat de mantenir prejudicis cap a les persones que no es coneixen.

En la narració està present la vida de barri, tot i que siga en una gran ciutat, així com unes relacions parentals modernes en què és el pare de la jove, i no pas sa mare, com és tradicional,



qui assenyala les normes de convivència a casa i fa de confident i referent de la jove quant a la conducta que es considera correcta.

Clàudia va passejant un dia per les Rambles, capficada perquè ha discutit amb la seua millor amiga, i es troba una cartera a terra amb unes inicials, amb tanta casualitat que resulta ser d'un veí del barri que ella coneix i al qui tem simplement perquè té una mà ortopèdica, el senyor F.

El seu pare li fa anar a casa del senyor F. a tornar la cartera, tot i la seua por, i este li ho agraeix amb un berenar de galetes i l'inici d'una història que anirà desfent prejudicis i lligant una sincera amistat entre ells. El relat anirà desenvolupant-se al llarg de cites setmanals, cada dimarts a la vesprada, abans de les set i mitja, perquè Clàudia tinga temps de fer els deures, amb berenar inclòs, ja que l'amfitrió senyor F. cuinarà per a cada ocasió un apetitós pastís.

La història és en realitat el relat de la vida de l'ancià, des que es va escapar d'un orfenat a França junt amb un amic, el Ben, que l'acompanyarà sempre fins al moment actual. Les circumstàncies el portaran des de l'orfenat cap a Londres i d'allí, amb una companyia de teatre anglesa, farà cap a les Amèriques, el somni infantil del misteriós senyor F.

El relat va alternant els episodis de la vida del senyor F. amb la quotidianitat de Clàudia, que té els seus propis problemes amb els amics de l'escola i que va trobant la manera de fer noves amistats i relativitzar la importància de les amistats perdudes.

En cada sessió de berenar i conversa, el senyor F. té l'habilitat de deixar el relat en un punt àlgid i manté Clàudia amb l'interés per tornar la següent setmana a conèixer com continua la història.

Com que en cada cita el senyor F. cuina per a la seua convidada especial, i en alguna ocasió li ensenya a fer algun pastís perquè pugui practicar i fer-lo després a casa, al final de la narració s'inclou la recepta del pastís de cireres de la selva negra que és símbol de la retrobada i de l'amistat, ja que ha presidit la taula cada vegada que el senyor F. s'ha reconciliat amb els seus amics de l'ànima.

□ Anna Gimeno
Lletres Valencianes, n.º 26



L'elefant Celestí i la vaca Taca

L'elefant Celestí i la vaca Taca són els protagonistes de dues històries per a xiquets a partir de cinc anys. Es tracta de relats pròxims als menuts, basats en referents com l'amistat, la companyia o la família.



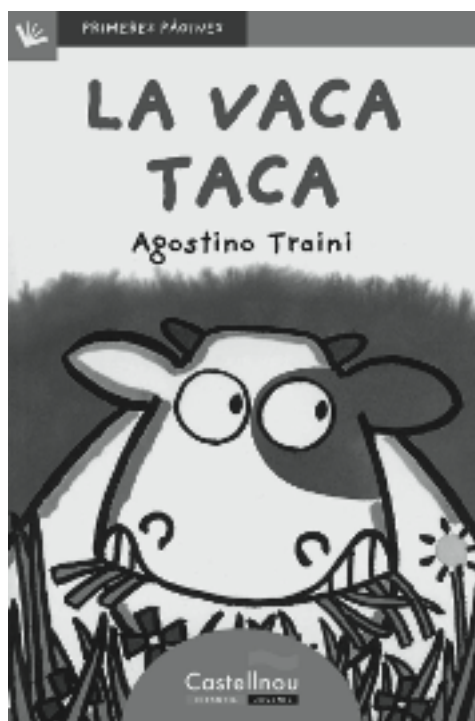
CELESTÍ I EL MICO

FEBE SILLANI

COL·LECCIÓ «PRIMERES PÀGINES»

44 PÀGINES / 978-84-9270-139-1 / 6 EUROS

CASTELLNOU EDITORA VALENCIANA, VALÈNCIA, 2009



LA VACA TACA I LA TARDOR

AGOSTINO TRAINI

COL·LECCIÓ «PRIMERES PÀGINES»

44 PÀGINES / 978-84-9270-138-4 / 6 EUROS

CASTELLNOU EDITORA VALENCIANA, VALÈNCIA, 2009



La vaca Taca no és un personatge usual, com tampoc ho és l'elefant Celestí. Els dos són protagonistes de sengles històries en què l'ensenyament de fons són vivències primàries com l'amistat, la família o l'ajuda mútua. Perquè la vaca Taca ajudarà a l'arribada de la tardor, ja que el senyor Tardor s'ha trencat una cama; i l'elefant Celestí ajudarà el Mico Quico a pujar a un arbre.

En ambdues històries hi ha la interacció dels protagonistes amb uns altres personatges, normalment animals, com ara el tigre Valentí, la girafa Rita i l'hipopòtam Nicolau per una banda; o el senyor Tardor, el caragol Pol o la serp Agnés, per una altra.

Es tracta de dos llibres d'autors italians, adaptats al valencià per Laia Moreno. Així, *Celestí i el mico* és obra de Febe Sillani; i *La vaca Traca*, d'Agostino Traini. Pensades per a lectores i lectors de poc més de cinc anys, quan xiquets i xiquetes comencen a llegir, el títol de la col·lecció il·lustra el contingut: «Primeres Pàgines».

Els dos llibres consten d'una part d'il·lustració especialment important, amb dibuixos en què els colors vius i l'expressivitat dels personatges són aspectes cabdals. També la part final de l'obra, concebuda com una eina didàctica, pretén reforçar els ensenyaments

que l'alumne ha rebut, amb exercicis bàsics com trobar les diferències, el camí més curt, contar de forma molt elemental o unir punts. El format dels llibres, xicotet, permet què els menuts els manipulen amb facilitat.

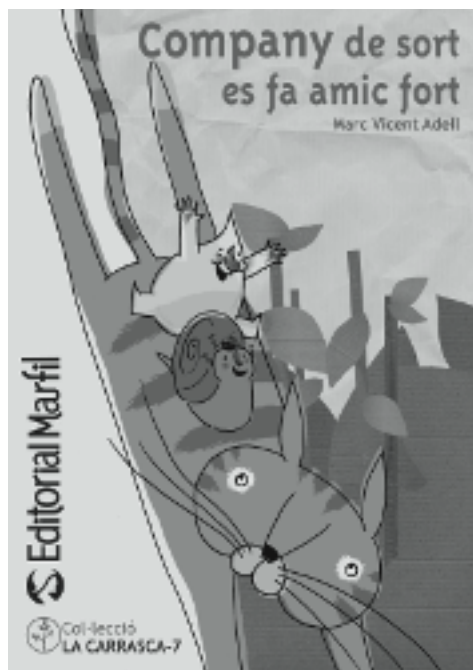
«Primeres Pàgines» és una col·lecció de narrativa il·lustrada que ha promogut Castellnou Editora Valenciana. Té uns 20 títols i els personatges adés citats protagonitzen distintes històries que reflecteixen «els primers dies d'escola, les primeres pors, les primeres alegries, els primers dibuixos, els primers llapis per escriure... i les Primeres Pàgines per llegir!», com ens diu la contraportada de les obres. En este sentit, cada conte és una divertida història amb protagonistes que intenten despertar l'interès lector dels joves a partir de cinc anys. Els llibres s'ofereixen en dues versions: la lletra lligada i també la lletra de pal.

Agostino Traini (Roma, 1961) és autor de llibres il·lustrats per a xiquets i xiquetes i ha publicat les seues obres a Alemanya i a Itàlia. La consciència ecològica, la ironia i el realisme màgic són aspectes importants de la seua narrativa.

□ Agustí Hernández
Lletres Valencianes, nº 26

Les aventures d'un caragol existencial

Quan es va fer el món, amb tantes coses com n'hi havia per fer, van posar els caragols a la llista, però s'oblidaren de fer-los nàixer. Malgrat el descuit, Rosanna, una gota d'aigua molt eixerida, serà l'encarregada d'ajudar a nàixer el primer caragol. Però com passa amb les coses noves, ningú no sabrà què ni qui és, i hauran de fer un llarg recorregut per descobrir-ne la identitat.



COMPANY DE SORT ES FA AMIC FORT

MARC VICENT ADELL

IL·LUSTRACIONS DE PAU VALLS

COL·LECCIÓ «LA CARRASCA», 7

80 PÀGINES / 978-84-268-1441-8 / 6,76 EUROS

EDITORIAL MARFIL, ALCOI, 2008



Company de sort es fa amic fort és una narració editada l'any 1994, escrita per un jove Marc Vicent Adell que s'endinsava en el conte de la mà de l'estructura de conte popular. Ara, l'any 2008, Editorial Marfil aprofita per a reeditar aquesta obra, acompanyada d'unes il·lustracions amenes que ajuden a la comprensió de la lectura.

Aquest conte és la història d'un caragol que no sap que ho és, i que necessitarà l'ajuda d'una gota d'aigua molt eixerida, Rosanna, per solucionar una pregunta existencial. Un caragol molt intencional, que naix sense tindre «definides les nocions estètiques», però que no coneix el significat d'accions tan simples com «anar de cacera». Afortunadament, l'aventura de la gota Rosanna i el caragol els porta cap al mussol Oriol, que té una enciclopèdia completíssima, i indicarà finalment al caragol què és.

Després d'aquesta revelació, la història fa un llarg salt endavant en el temps, i comença una narració completament nova, de la qual només es manté el caragol com a protagonista, ja que la gota d'aigua passa a millor vida. En aquesta nova part el caragol se'n va a veure món i arriba fins a un hort ple d'animals. Aquests animals tenen una visió molt particular de la cadena tròfica, i el caragol intentarà posar pau perquè

ningú no es menja ningú. Al final, l'aventura es completa amb la recerca d'un tresor que contindrà una cosa millor que diners i joies.

La història, destinada –segons les indicacions de la col·lecció– a infants de 8 anys, té alguns cultismes innecessaris per a la comprensió de la història, i estranys en un relat infantil. Alguns fils de la història no estan acabats de perfilar –com el dubte de la gota Rosanna, que no soluciona el dubte a la qüestió de quin és l'aspecte d'una gota d'aigua–, i resulta curiós que el protagonista estiga quatre cinquenes parts de la història sense un nom, i al final decidisca posar-se'n un. Tanmateix, la narració està construïda sobre preguntes existencials recurrents en l'imaginari infantil –qui sóc, què sóc, què he d'esperar d'un amic–, i entre les pàgines d'aquesta història no hi falta aventura i viatges. El toc final és el seguit d'activitats proposades al llibre, si bé no s'haurien de prendre com a tasques escolars, sinó com a activitats lúdiques de comprensió i reflexió sobre el text.

□ Marta Insa
Lletres Valencianes, n° 26

Educació cívica

Guillem és un jovenet que encara no sap comportar-se amb respecte cap als altres. La seua mare, preocupada perquè no veu la manera per a fer-lo entrar en raó, decideix demanar ajuda a la seua neboda, qui va solucionar el mateix problema mitjançant un petit amic.



PESSICS PER A TOTA LA SETMANA

JULIA VILLAESCUSA

IL·LUSTRACIONS D'ALICIA MERELO

COL·LECCIÓ «EL TRICICLE», 44

21 PÀGINES / 978-8481-31-820-3 / 5 EUROS

TÀNDEM EDICIONS, VALÈNCIA, 2008

Pessics per a tota la setmana és un breu relat amb una gran proposta de caràcter cívic. És com una xicoteta assignatura d'educació per a la ciutadania. És grat trobar-se textos per a xiquets amb esta tarannà i no és molt freqüent. Abunden els textos didàctics que ensenyen els colors, els números, els dies de la setmana, història, geografia..., abunden també els d'aventures, aquells que desprenen ensenyances morals, que tracten sobre el bé i el mal, però és poc habitual trobar relats que encaren la bona educació. Una qualitat que pareix valorar-se poc en els temps moderns. En efecte, només fa falta mirar amb atenció al voltant nostre per a adonar-nos que en la societat dels nostres dies donar les gràcies i demanar les coses per favor són gestos que la majoria del jovent pareixen desconèixer.

El text de Julia Villaescusa és tota una ensenyança per a xicotets a partir dels sis



anys. A través dels set dies de la setmana, ens va mostrant com un xiquet té cada dia una situació en què ha de mostrar un comportament cívic i respectuós amb els altres. Des de saludar quan es troba un veí en l'escala, donar les gràcies quan li presten alguna cosa, demanar les coses per favor, no enfadar-se sense motiu, saludar i cuidar dels majors, en definitiva respectar les persones amb qui es relaciona. De forma senzilla i amb un plantejament divertit, l'autora proposa tota una reflexió que, sens dubte, deriva en una ensenyança idònia per als xicotets lectors. Amb un llenguatge molt adequat per a l'edat a què es dirigeix, la comprensió és fàcil.

Guillem, el protagonista de *Pessics per a tota la setmana*, és un jove que no sap comportar-se amb respecte cap als altres. La seua mare, preocupada, vol modificar els seus mals hàbits i decideix demanar ajuda a la seua neboda, qui també va tindre el mateix problema. La solució arriba a través d'eixe xicotet ser, Pessic, que amb els seus pessics fa pensar Guillem. L'acompanya durant tota la setmana i d'eixa manera va fent que s'adone de tots aquells gestos que li faran tindre una convivència més fàcil i satisfactòria.

Les il·lustracions d'Alicia Merelo són tot un encert: tant el color com els personatges ens remetent als grans llibres de contes. Un fet a què no és del tot aliena la proposta de Tàndem Edicions que cuida molt els dissenys, la qualitat del paper i les tapes dures de les portades. En conjunt, *Pessics per a tota la setmana* és un llibre molt oportú i adequat per a xiquets. El seu contingut és tot un al·legat a favor de les bones maneres.

En eixa circumstància rau el seu major interès, però també en la forma de contar la història, les il·lustracions i la cuidada edició. Un llibre, en definitiva, que resultarà del grat de xiquets, pares i educadors. Sens dubte, una proposta molt encertada i interessant.



□ Lourdes Rubio
Lletres Valencianes, nº 26

Sense desperdici

Hi havia una vegada tres regnes que tenien un mateix llac. Hi havia una vegada tres reis maniàtics que, per a executar les seues dèries, utilitzaren molta aigua. Hi havia una vegada una bruixa bona que es va trobar amb un problema ambiental. I hi havia una vegada un llibre sorprenentment original i ecològicament sostenible dirigit a infants i grans.



EL TESORO DE LA LAGUNA

CARMEN GIL

IL·LUSTRACIONS DE VÍCTOR ESCANDELL

COL·LECCIÓ «EL BAÚL DE LOS CUENTOS», II

38 PÀGINES / 978-84-936594-2-4 / 14,90 EUROS

EDITORIAL VERSOS Y TRAZOS, VALÈNCIA 2009



Si bé és cert que en l'apartat de literatura infantil és podem trobar més producció i més varietat –de format, d'il·lustracions, d'arguments, de personatges...–, enmig de la selva de novetats de tant en tant ens hi trobem xicotetes joies que no tenen desperdici. *El tesoro de la Laguna* n'és un; i ho és, a més, en sentit literal, ja que es tracta d'un «Llibre amic dels Boscos».

En *El tesoro de la Laguna* comencem trobant durant quatre pàgines la situació paradisiàca d'un llac ubicat en una vall entre tres regnes; però la pau es veu torbada pels problemes d'aigua amb què es troben quan els tres reis decideixen abusar-ne. L'escriptora Carmen Gil utilitza els recursos dels contes tradicionals per a crear un conte popular «ecologista», i posa la seua imaginació i els seus jocs de paraules a disposició d'una història que ajudarà els més menuts a entendre què significa la sostenibilitat dels recursos.

La prosa és tan apta per a infants com per a adults, sobretot perquè el llibre combina narrativa convencional amb còmic dins les il·lustracions. Els globus, ficats dins de totes les il·lustracions de totes les pàgines, complementen el text –fent fins i tot al·lusions a lemes de la política internacional actual.

Les il·lustracions d'aquest àlbum representen l'altra meitat de la història.

Víctor Escandell –un nom que ja va sonar en les darreres edicions de la Fira de Frankfurt– és, juntament amb Gil, el responsable d'aquesta meravella.

En cada pàgina hi trobem unes il·lustracions que realcen la història, en un treball que denota una bona complicitat entre escriptora i il·lustrador. Dins de cada il·lustració hi trobem tres nivells distints: les imatges més grosses, que ocupen bona part de l'espai i donen suport visual a la història; els xicotets detalls li acaben de donar la gràcia; i, finalment, fins dibuixos a una tinta com a rerefons, arredoneixen l'explosió de colors i matisos que degota tot el llibre.

El tesoro de la Laguna es pot qualificar de llibre sostenible, perquè certament no té desperdici. Es veu en l'obra el resultat d'un tàndem que funciona molt bé, tant per a grans com per a xicotets, i que pot omplir de somriures el lector que l'òbriga per qualsevol de les seues pàgines, ja siga atret pel format apaïsat o per aquella gràcia que destil·len les xicotetes grans obres com aquesta.

□ Marta Insa
Lletres Valencianes, n° 26

Elles tenen la paraula

Malgrat el títol, aquestes nou històries ens parlen –i ens recorden– en primera persona del drama social que pateixen milers de dones al món marcades pels problemes de la pobresa, les guerres, la immigració o la violència.



CARTAS DE AMOR

FRAN ALONSO

COL·LECCIÓ «ALGAR JOVEN», 34

112 PÀGINES / 978-84-9845-098-9 / 9 EUROS

ALGAR EDITORIAL, ALZIRA, 2008

En les primeres línies del pròleg, Fran Alonso (Vigo, 1963) justifica l'elecció del títol. No són cartes ni d'amor ni de desamor a la manera ovidiana. L'amor és l'excusa argumental per a bastir la narració. El veritable protagonista és la desesperada situació d'injustícia que milions de dones suporten en silenci. Alonso recupera un dels gèneres pràcticament arraconats per les noves tecnologies digitals i els ofereix l'oportunitat a través de la ficció epistolar de donar-los veu i denunciar els seus opressors. En línies generals, i tal com confessa l'autor mateix, aquests relats estan escrits al llarg del anys i responen a un projecte d'implicació personal a l'hora de col·laborar en diverses organitzacions no governamentals. Així i tot, totes tenen com a comú denominador la seua veu femenina, per utilitzar la carta postal (a excepció de dos, via correu electrònic), per la seua contemporaneïtat (llevat



de «La carta inesperada», ambientada en la Guerra Civil) i per la seua ubicació a països marcats per guerres (Sarajevo, Iraq...) o per la misèria (Cap Verd, Filipines)

El llibre presenta una mica una estructura circular, ja que s'obri amb «Illegal» –potser el més esperançador– que parla del drama d'una immigrant senegalesa embarassada d'un fill que troba una nova vida a Galícia; i que es tanca amb «Lejos», un altra missiva que tracta de l'exili forçat d'una família uruguaiana a Espanya. Entre aquestes dues cartes tindran cabuda les experiències d'una infermera cooperant segrestada a Bagdad («Desde las tinieblas») o la de Maida sobre Sarajevo («La guerra»). En unes altres descriurà la dura condició de vida en un camp de refugiats («Sahara»), els truculents abusos d'una jove filipina obligada a prostituir-se amb clients estrangers («Lo que nunca me preguntaste»), o la declaració de l'homosexualitat d'una de les protagonistes («Confesión»).

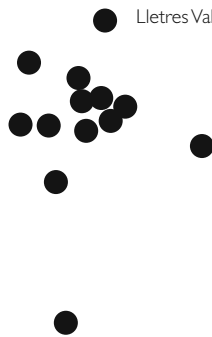
A despit d'aquests encerts, només dos retrets a l'escriptor: l'un, la tria massa comercial del títol, adés comentada; i dos, el to uniforme i confessional de les protagonistes. Al final del recull, les veus de Ndye, Dyana o Mónica es fonen i es confonen estilísticament en una ma-

teixa persona. Potser un treball de l'idiolacte hauria ajudat a perfilar la individualitat de cadascuna d'elles.

Com a conclusió final, aquestes nou històries no pretenen donar respostes, perquè tal volta no n'hi haja, sinó plantejar preguntes i obrir el debat entre els jòvens. Unes cartes que gràcies al seu testimoni directe intenten conscienciar-nos de molts problemes socials dels més desvalguts; i ens ajuda a reflexionar sobre una realitat diària a la qual només tenim accés per la menuda i gran pantalla. Un llibre dur, però al mateix temps tendre, fins i tot de vegades esperançador, que entona des de la seua senzillesa un cant per la vida i la dignitat com a persones.

□ J. Ricart

Lletres Valencianes, nº 26



Wendy ja és gran

Després de l'èxit de l'anterior novel·la juvenil, *La nit que Wendy va aprendre a volar*, Andreu Martín, de la mà d'Edicions Bromera, ens presenta *Wendy ataca*, una continuació de les aventures policíiques de la moixa d'esquadra més famosa de la novel·la negra



WENDY ATACA

ANDREU MARTÍN

COL·LECCIÓ «ESPURNA», 89

145 PÀGINES / 978-84-9824-392-5 / 9,50 EUROS

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2009

Parlar d'Andreu Martín és parlar d'un dels clàssics de la novel·la negra de casa nostra. Així ens ho demostra amb els èxits que, després de més de vuitanta títols a les esques, ha conreat en aquest gènere. Amb tot, no hem d'oblidar que aquest autor també ha tocat altres gèneres narratius com són la novel·la històrica amb *L'amic Malaspina* (1995), la novel·la de fantasia amb *Drac de paper* (1992) o els contes infantils com *La nena que sempre deia no* (1992) o *Ai, que em faig pipí* (1996).

Com passara amb el personatge creat per Andreu Martín en la sèrie televisiva del detectiu Flanagan, la Wendy Aguilar deu la seua vida als lectors. Ja que la bona acollida que va tindre *Wendy va aprendre a volar* ha empès l'autor a continuar amb la saga. Així, ja són milers els lectors que s'han «enganxat» a les aventures d'aquesta nova heroïna de la novel·la negra.



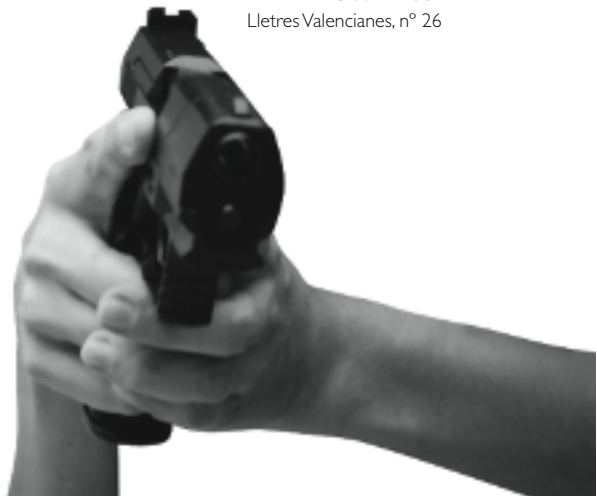
La clau de l'èxit d'Andreu Martín en aquest gènere narratiu és deu a l'acció que imprimeix als seus relats gràcies als diàlegs frescos i directes i a una lectura àgil. Els seus personatges són els qui porten el pes de la història amb la seua forta personalitat. D'aquesta manera aconseguen crear perfils amb els quals els lectors se senten molt identificats o intenten imitar. Posem per cas la Wendy, una dona amb caràcter, decidida, valenta, intuïtiva, interessant... Un model per a molts dels seus joves seguidors. Però tot aquest entramat no seria el mateix si no fóra per la persistència que Andreu Martín hi posa en esbrinar els casos reals que són el dia a dia dels veritaders protagonistes d'aquestes històries de la novel·la policíaca: els agents de la llei.

En aquesta segona entrega de les aventures de Wendy, Andreu Martín té preparat a la nostra mossa d'esquadra un cas ben difícil de resoldre amb multitud de sospitosos. Wendy i el seu company Roger es veuen desbordats per l'assassinat amb arma blanca del jove dominicà Arcadio Téllez en una discoteca de la ciutat comtal. És nit de futbol i el Barça ha perdut. Els ànims estan caldejats i hi ha un gran enrenou. Sembla impossible identificar l'assassí entre tanta multitud i deixar intacta l'esce-

na del crim per tal de no perdre les possibles proves que identifiquen el culpable. Així, Wendy haurà d'esforçar-se molt per trobar l'assassí i es veurà temptada a saltar-se una vegada més totes les normes que facen falta per poder empresonar-lo. Mentre, la seua història amorosa amb el company de patrulla Roger tindrà els seus daltabaixos i evolucionarà respecte a l'anterior saga.

I es que, si a la primera novel·la, *La nit que Wendy va aprendre a volar*, la jove mossa d'esquadra acabava d'eixir de l'acadèmia, ara, amb 23 anys, continua el seu aprenentatge per arribar a ser una bona policia. Però la seua joventut i les seues ganes per viure noves aventures la duran a entendre que existeixen unes normes que no pot refusar. I així, li ho faran veure la Mon, en Roger i la inspectora Andrea Pasqual. D'aquesta manera Wendy aconseguirà madurar, és a dir, aconseguirà fer-se gran.

□ Andrea R. Lluch
Lletres Valencianes, n° 26



La mestria de Cornelia Funke

Cornelia Funke (Dorsten, 1958) constitueix un dels millors exemples de literatura infantil de qualitat. Gràcies a Edicions Bromera, disposem de traduccions a la nostra llengua del bo i millor d'aquesta escriptora que, a més, il·lustra les seues narracions. Primer va ser *Quan el Pare Noel va caure del cel* i *El lladre de gorres*. Ara, ens ofereix *No hi ha galetes per als follets*.



NO HI HA GALETES PER ALS FOLLETS

CORNELIA FUNKE

IL·LUSTRACIONS DE CORNELIA FUNKE

TRADUCCIÓ DE RAMON MONTON

COL·LECCIÓ «ESFERA», 17

205 PÀGINES / 978-84-9824-440-3 / 13,90 EUROS

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2009

S'ha dit en nombroses publicacions i entrevistes que Cornelia Funke és hui dia l'escriptora de llibres per a joves més prolífica i amb una capacitat espaterant per a la fabulació fantàstica. La bona qüestió és que les seues obres s'han traduït a més de vint idiomes i gaudeix de gran prestigi internacional. Ha estat elogiada pel públic i per la crítica en la mateixa mesura que ho van estar els seus antecessors Michael Ende o Ralf Issau, mestres de la narrativa fantàstica per a joves. Les seues traduccions van de la mà de les grans editorials i, en cada nou lliurament, renova un estil sempre sorprenent que, des de les primeres pàgines, aconsegueix guanyar-se l'atenció i la sorpresa dels seus milers de lectors... I cada cop en són més.

Quin és el seu secret? Quina clau fa servir l'autora per a presentar sempre re-



novada un tipus de literatura més que coneguda, reiterada i amb un fum d'imitadors per tot arreu? Sens dubte és una qüestió de talent i de dots d'observació. També la manera en què cala en els sentiments dels personatges, que no són d'una sola peça, sinó que presenten, sense embuts, les seues contradiccions, les seues arestes.

Quant a les xifres, per a molts, els llibres de Cornelia Funke constitueixen la competència a Harry Potter. L'escriptora alemanya va vendre quatre milions d'exemplars –milió i mig a Espanya– de *Cor de tinta*, el primer lliurament de la trilogia que completen *Sang de tinta* i *Mort de tinta*, i del qual s'ha fet una versió per a la gran pantalla. La revista *Times* la va destacar com una de les cent persones més influents del món. L'últim lliurament de l'escriptora Cornelia Funke ens ofereix una història amb argument de caire diguem-ne ecològic: uns donyets que habiten el bosc corren el risc de quedar-se sense aliments perquè els humans estan acabant amb tots els recursos naturals. Així doncs, comencen a furtar menjar d'un càmping. I si abans els donyets recol·lectaven, menjaven i vivien de les baies i dels bolets que trobaven al bosc, ara s'han aviciat als raviolis, pomes i, so-

bretot, a les galetes! Per a aquests éssers menuts, però, no és gens fàcil fer-se amb provisions per a l'hivern. Entrar en una casa o en una caravana constitueix tota una aventura que engendra mil i un perill. A més, en arribar l'hivern, tothom desapareix. El càmping queda desert i trobar aliments esdevé gairebé un drama. I quan finalment aconseguixen alguna cosa per dur-se a la boca, apareixen els «malvats» donyets blancs que ho arrabassen tot. S'imposa, doncs, per als donyets «bons» (atenció als noms: la Llamprea, en Capdefoc i en Serpunts) reaccionar davant del Mal. Però primer hauran de vencer el pànic que tenen a la gran rata que cavalca el capitost dels donyets blancs. Coses de donyets...

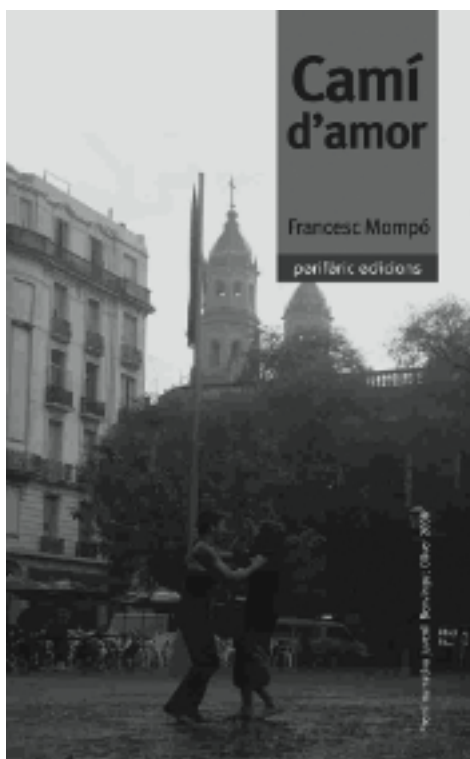
En aquest relat es barregen qüestions de gran envergadura com el vertader significat de la paraula «amistat», la denúncia ecològica o el sense sentit de les guerres –especialment les fraticides– amb unes dosis considerables d'acció, de suspens i de bon humor.

Al remat, Cornelia Funke presenta, un cop més, un món inquietant i màgic, reblert d'éssers petits i misteriosos. Fet i fet, un amè i simpàtic relat que constitueix un vertader cant a l'amistat.

□ *Alícia Toledo*
Lletres Valencianes, nº 26

Una «love story» amb final feliç

Francesc Mompó ha estat guardonat, per aquesta novel·la, amb el Premi de narrativa juvenil Benvingut Oliver 2008. La història d'amor entre els adolescents Màrius i Talia és l'eix argumental d'aquesta novel·la romàntica.



CAMÍ D'AMOR

FRANCESC MOMPÓ

COL·LECCIÓ «NARRATIVA», 18

PREMI BENVINGUT OLIVER 2008

140 PÀGINES / 978-84-92435-19-7 / 9,20 EUROS

PERIFÈRIC EDICIONS, CATARROJA, 2009



El títol de la novel·la està ben trobat. Màrius i Talia recorren, efectivament, un camí llarg i no sempre fàcil per arribar a la consolidació d'un amor que es manifesta ferm des del principi. Perquè la novel·la s'inicia en el moment en què l'un pren consciència de l'altre, un moment que l'autor situa en la infantesa. És com si aquests dos personatges hagueren estat tocats pel destí i d'una manera inevitable estigueren «condemnants» a romandre junts per sempre més. L'amor que es manifesten és plenament correspost, sincer, sense daltabaixos –tret del que es produeix gairebé al final de la novel·la a causa d'un missatge de mòbil o «sobret», com diu l'autor. Com manté, per tant, el narrador la intriga? Quins són els elements que ens han d'enganxar com a lectors? Doncs els entrebancs familiars derivats de la posició social de Màrius. El senyor i la senyora Rosell, els pares del protagonista, s'oposen a una relació que consideren poc adequada per al seu fill. Trobem les diferències de classe social –si és que encara puc usar aquesta expressió– en la base d'aquest conflicte. Però no només això. Per acabar-ho d'arreglar, les traces que va deixant el narrador a propòsit de la poca salut de Màrius acaben esdevenint l'escull més greu que han de superar pares, fill, núvia i

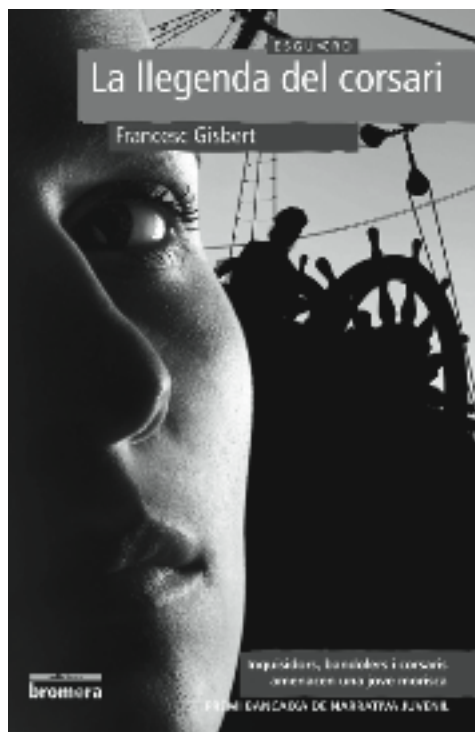
amic. La cura d'humilitat necessària i la prova d'amor definitiva per fer de la relació de Màrius i Talia una relació modèlica.

Òbviament, i com no podia ser d'una altra manera, l'autor també ha literaturitzat el moment en què Màrius i Talia consumeixen el seu amor: «A la vora d'aquell barranc per on ells havien baixat, un mant de gespa verdejava mig amagat entre pins i salzes.» Un moment narrativament complicat que Mompó essencialitza amb el següent paràgraf: «La gespa fresca i la flonja terra acollien dos cossos en combat amatori. Res de mesquí en cada besada; res de mesquí en cada abraçada; tot era estima jovenívola i temps estiuc: foc i flama.» Les ressonàncies del millor Papasseit, així com les metàfores literàries més recurrents, acompanyen els dos joves inexperts en un dels fragments més àlgids de la narració.

L'amistat, la perseverança, la fidelitat, la humilitat, la responsabilitat o, fins i tot, la fe, entesa en un sentit ampli, són valors que la novel·la traspua i que ens van molt bé de cara al públic adolescent. Tot això, comptant que la història d'amor romàntic, en el sentit primigeni del terme, i l'estil en què està narrada aconseguisca atrapar-los (als lectors, vull dir).

Lectures amb història

Enguany es commemoren quatre-cents anys des que Felip III decretara l'expulsió dels moriscos de tots els regnes de la corona hispànica. Bromera Edicions ha volgut endinsar els lectors en un període clau de la nostra història amb la publicació de l'últim Premi Bancaixa de Narrativa Juvenil: *La llegenda del corsari*, de Francesc Gisbert.



LA LLEGENDA DEL CORSARI

FRANCESC GISBERT

PREMI BANCAIXA DE NARRATIVA JUVENIL, 2008

COL·LECCIÓ «ESGUARD», 17

199 PÀGINES / 978-84-9824-446-5 / 10 EUROS

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2008

El 9 d'abril de 1609 s'inicia una de les expulsions més fortes de la història. En total, vora cent mil persones al Regne de València, tres-centes mil si hi compten els de Castella, Aragó i Catalunya, són expulsades a terres del nord d'Àfrica, concretament al Marroc, Algèria i Tunísia. I es que alliberar-se dels moriscos, descendents dels musulmans convertits al cristianisme, suposava eliminar un grup considerat enemic del poble per tindre unes creences diferents de les oficials de l'estat, la religió cristiana. Aquesta mesura va tindre conseqüències directes en l'economia del país, ja que gràcies a la seua mà d'obra barata es van convertir en la principal font d'ingressos. Amb tot, també van ser molts els que, a pesar dels riscos, van decidir quedar-se. Així, el Sant Ofici fou l'encarregat de perseguir i expulsar els dissidents, o en el pitjors dels casos, matar-los directa-



ment tal com dictava el decret d'expulsió: «*Que cualquiera de los dichos moriscos que, publicado este bando, y cumplidos los tres días, fuese hallado fuera de su propio lugar, pueda cualquier persona, sin incurrir en pena alguna, prenderle y desvalijarle, entregándole a la Justicia del lugar más cercano, y si se defendiere lo pueda matar.*»

Ara que se'n compleixen quatre-cents anys, l'escriptor alcoià Francesc Gisbert ha volgut fer un recorregut històric per aquells moments viscuts a les nostres terres. *La llegenda del corsari*, però, va més enllà d'aquest recorregut, ja que gràcies a les aventures dels seus protagonistes podem conèixer les muntanyes de l'Alcoià, les terres del Comtat, la Costera o la Marina, o fins i tot les rutes corsàries de la Mediterrània occidental. La història s'inicia amb Salema, una jove morisca valenciana que, de tornada a casa, es troba un home mort enmig del camí. Aquest fet, i la troballa de les memòries d'Alí Mussa, canviaran la seua vida. Així, els secrets familiars, la recerca de son pare, les persecucions de la Inquisició o les aventures dels corsaris del Mediterrani seran algunes de les històries que s'entrellaçaran amb aquest teló de fons històric que és el decret d'expulsió dels moriscos de terres valencianes. Histò-

ries que es voran enriquides per la multitud de personatges que ens permeten conèixer les costums del poble morisc. I es que, com passa en unes altres col·leccions d'Edicions Bromera, res millor que la lectura per a poder ensenyar i educar els joves lectors. Així, la publicació que fa dèsset en la col·lecció «Esguard» és la millor recepta per a descobrir fets apassionants del nostre passat. Recordem, si no, altres publicacions de la mateixa col·lecció com *Temps de conquesta*, que ens trasllada a l'època de Jaume I, o *Quan la llibertat s'amagava a les muntanyes*, que ens apropa a situacions més recents com els Pirineus catalans de la Segona Guerra Mundial. Així, cal destacar l'apèndix i la taula cronològica que conté la novel·la i que permet conèixer d'una manera més directa els fets ocorreguts durant l'època narrada.



□ Andrea R. Lluch
Lletres Valencianes, n° 26

Final feliç

Una vegada més, el món èlfic es troba amenaçat i, novament, el cordó umbilical que uneix aquest món amb el nostre món anàleg serà una de les claus de la novel·la. El personatge que transita d'una dimensió a l'altra, Henry, és també protagonista de l'últim volum d'aquesta reeixida tetralogia.



LA FEBRE DEL TEMPS

HERBIE BRENNAN

COL·LECCIÓ «ESFERA», 16

451 PÀGINES / 978-84-9824-332-1 / 16 EUROS

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2008

La col·lecció Esfera tanca, amb la quarta novel·la de l'escriptor irlandès Herbie Brennan, un cicle narratiu que en-
cetava fa uns anys amb *El portal dels elfs*. Aquest fou, en el seu moment, el títol escollit per inaugurar una col·lecció que té com a objectiu transportar-nos a «una nova dimensió». Edicions Bromera feia una aposta segura amb el narrador irlandès, que ja havia arrasat en altres països. L'editorial ha publicat altres sagues d'abast internacional, com les de Cornelia Funke o Philip Pullman. Així mateix, no s'ha oblidat de traduir els últims títols de la jove i exitosa autora valenciana Laura Gallego, que se situa amb fermesa al costat d'alguns dels grans noms de la literatura fantàstica actuals.

Després d'un parèntesi temporal de dos anys entre el final de la tercera novel·la i *La febre del temps*, el jove Henry, que



en el món anàleg —el nostre món— viu sense pena ni glòria, ha de posar novament rumb al món èlfic per salvar-lo d'una estranya malaltia que consumeix irremissiblement i a una velocitat extrema el temps vital de les persones. El seu estimadíssim i excèntric veí, el senyor Fogarty, que no va tornar al seu moment del món èlfic, està afectat també per la malaltia mortífera. Davant d'aquesta situació, Henry no dubta ni un moment a escapar-se de la seua grisa rutina al món anàleg per posar una mica de pebre al seu futur. A més a més, tots els indicis apunten al fet que ell és l'únic que pot resoldre la tragèdia que s'aproxima al món dels elfs. Hi va mogut per un sentiment altament altruista, però d'alguna manera, també descobrim que fuig del destí que té marcat al món anàleg. No vol anar a la universitat, concretament a la de Pedagogia, per esdevenir un professor amargat durant la resta de la seua vida. Aquest, almenys, és el destí que l'espera si no aprofita el lligam que encara té amb el món èlfic.

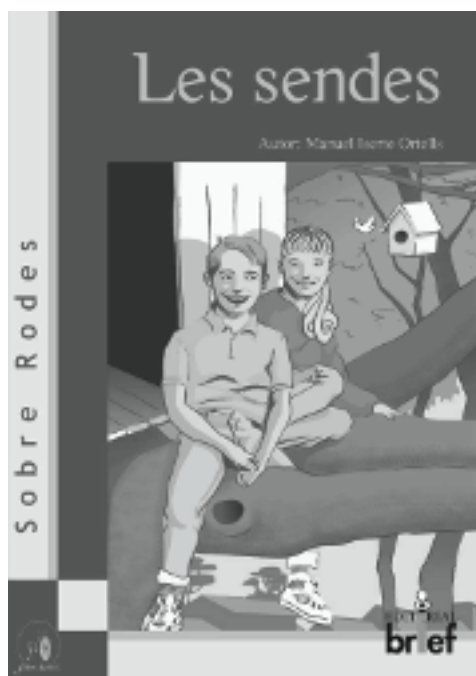
En aquest últim lliurament de la tetralogia, el fil amorós de la trama és un dels que pren una importància decisiva, sobretot pel que fa al final de la novel·la. Ni Henry ni la reina Blue ja no són els jovenets inexperts de la novel·la anterior i ara és el moment de

les grans decisions. Paral·lelament al tema amorós, però, continua havent-hi les dosis de conspiració, guerra, rivalitat i contratemps necessaris perquè la novel·la fantàstica no deceba. Els capítols segueixen el patró de les novel·les anteriors i constitueixen xicotetes píndoles d'intriga, escenes senzilles que deixen les tres o quatre accions paral·leles, que tenen lloc simultàniament a la novel·la, en suspensió i que esdevenen el combustible necessari per a la lectura. Per això, acabe amb les paraules del crític i escriptor anglès David Lodge qui, en *Art de la ficció*, fa una afirmació tan evident com certa: «Les novel·les són narracions, i les narracions, sigui quin sigui el seu mitjà —la paraula, la pel·lícula o la tira còmica— mantenen l'interès d'un públic plantejant-li preguntes i retardant-ne les respostes.» Això, Brennan ho fa d'una manera encertadíssima.

□ Isabel Clara Moll Soldevila
Lletres Valencianes, n° 26

El camí del dia a dia

Dins entorns quotidians, amb la família i l'amistat com a elements destacats, *Les sendes* conté l'advertència d'un pare a un fill on li diu que si ell va haver de fer un camí difícil i complicat, el dels joves d'ara serà com una senda encara més estreta i amb més perills.



LES SENDES

MANUEL ISERTE ORTELLS

COL·LECCIÓ «SOBRE RODES»

95 PÀGINES / 978-84-9589-568-4 / 9 EUROS

EDITORIAL BRIEF, VALÈNCIA, 2008

L'argument es recolza en fets quotidians protagonitzats per uns joves de 13 anys: Mampa i Dani. Se'ns donen a conèixer les seues famílies respectives. Dani té quatre germans i Mampa és filla única. Quan la mare de Mampa queda embarassada, Dani li diu que entrarà a formar part «del club dels que comparteixen». El llibre acaba quan tot just naix la germana de Mampa i no sabem si realment en el seu dia a dia aprendrà a compartir l'afecte dels seus pares amb una altra personeta; encara que hi ha un fet a favor que així siga, ja que la jove sap que aquest serà el punt més difícil que haurà d'afrontar en la nova situació familiar. Un altre dels personatges és Maria Izquierdo: una amiga amb qui, de tant en tant, Mampa riny. Són, ambdues, personatges amb corresponents en la vida real, com ho demostra també el fet que a una d'elles no li agrada estudiar, o



que el tret més sobresortint de l'altra adolescent siga el d'estar enamorada. Els personatges queden dibuixats amb pocs matisos; no s'aprofundeix el retrat de cap d'ells, potser per donar relleu a la finalitat principal del llibre de dibuixar escenes del dia a dia, decisions aparentment fàcils que poden tindre un rerefons transcendent, com ara el canvi de col·legi després del trasllat de domicili o la constant preocupació d'uns pares pels seus fills. Hi ha escenes tendres on els personatges es mostren solidaris amb els que més ho necessiten, com és el cas de l'amic que ajuda l'altre quan té problemes amb una assignatura, o aquell pare a qui li suposa «una alegria» que li conten allò que preocupa al seu fill. Trobem una escena on es planteja una trampa ordida per un mal estudiant; trampa que acaba per destapar el culpable. Tal vegada la intenció no és moralitzadora, però hi ha un cert matís en aquest sentit en suggerir, almenys, que cal pensar-s'ho dues vegades abans d'actuar de manera fraudulenta. La quotidianitat és present, també, en la visita que la família de Mampa fa a la de Dani quan ja s'han instal·lat en la nova casa; en els plans d'estiueig; en els problemes de notes acadèmiques o en les converses de la mare de Mampa amb la seua assisten-

ta. No deixa de ser un fet quotidià, ateses les circumstàncies vitals de la jove, l'enamorament de Maria; i tampoc no va més enllà del fet d'estar il·lusionant-se amb un xic un poc més major. D'altra banda, s'hi exposa un dels perills a què estem exposats pràcticament a diari en la societat actual: un accident de trànsit. Hi ha una relació de causa-efecte en el cas del conductor que sovint viatja a una velocitat excessiva i que acaba patint un accident. En aquest cas, sense conseqüències greus, és a dir, pot semblar una advertència per als pares. En definitiva, sembla que l'autor vulga fer una narració senzilla on destaquen la família, l'amistat i la vida com a valors principals.

Pel que fa a l'edició, caldria agrair una traducció més acurada o la revisió d'un corrector, ja que calca estructures correctes per al castellà però poc recomanables per al valencià com, per exemple, l'ús perifràstic del verb «anar» amb valor d'imminència o l'ús de la preposició amb el complement directe.

□ Isabel Marín
Lletres Valencianes, nº 26